15.9.2021

Eduskunnan ympäristövaliokunnalle

HE 104/2021 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Sallan kansallispuistosta

Valtiovarainministeriön kirjallinen lausunto

Eduskunnan ympäristövaliokunnan käsittelyssä on hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Sallan kansallispuistosta. Ehdotettavalla lailla perustettaisiin kansallispuisto Sallan kunnassa sijaitsevalle valtion omistamalle Sallatunturin luonnonsuojelualueelle.

Valtiovarainministeriö esittää kirjallisena lausuntonaan seuraavaa.

Sallan kansallispuiston perustamiskustannukset ovat esityksen mukaan noin 4,5 miljoonaa euroa, joka olisi korkeampi kuin edellisten kansallispuistojen perustamiskustannukset. Hossan kansallispuiston perustamiskustannuksiksi arvioitiin 2,5 milj. euroa ja Teijon kansallispuiston perustamiskustannuksiksi noin 0,4 milj. euroa.

Esitys liittyy valtion vuoden 2021 neljänteen lisätalousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä. Esityksen mukaan lisätalousarvioesityksen yhteydessä ehdotetaan perustamiskustannuksiin liittyvien menojen edellyttämät määrärahasiirrot talousarviomomenttien välillä. Näin ollen perustamiskustannuksiin käytettävät määrärahat kohdennetaan budjettineutraalisti ympäristöministeriölle jo myönnettyjen luonnonsuojelun lisämäärärahojen puitteissa. Tämä on valtiovarainministeriön näkemyksen mukaan perusteltua, sillä ministeriölle on talousarviossa hyväksytty merkittävä määrä lisärahoitusta luonnonsuojelun edistämiseen. Vaikka lisäyksen määrä kuluvana vuonna on noin 18 milj. euroa viime vuotta alhaisempi, on kuluvan vuoden lisäys pelkästään ympäristöministeriön hallinnonalan luonnonsuojelutoimiin noin 112 milj. euroa verrattuna vuoteen 2019 eli ennen nykyistä hallituskautta. Vaikka kansallispuistoilla on myös aluetalouden tai luontomatkailun edistämiseen liittyviä välillisiä tavoitteita, on niiden perustamisella kuitenkin selkeästi luonnonsuojelun edistämistavoite. Siksi kansallispuiston investointikustannukset on perusteltua rahoittaa jo myönnetyn luonnonsuojelumäärärahan puitteissa.

Valtiovarainministeriö toteaa, että ministeriöiden ehdotukset neljänneksi lisätalousarvioesitykseksi ovat saapuneet valtiovarainministeriöön 15.9.2021, ja niiden käsittely valtiovarainministeriössä on lausunnon kirjoitushetkellä vasta alkanut. Hallituksen esityksessä kuvattu varojen uudelleen kohdentaminen toimii kuitenkin lisätalousarvioesityksen käsittelyn ohjenuorana valtiovarainministeriössä.

Valtiovarainministeriö
Snellmaninkatu 1 A, Helsinki
PL 28, 00023 Valtioneuvosto

puh. 0295 16001 (vaihde)
valtiovarainministerio@vm.fi
www.vm.fi
Y-tunnus 0245439-9

Finansministeriet
Snellmansgatan 1 A, Helsingfors
PB 28, 00023 Statsrådet

tfn 0295 16001 (växel)
valtiovarainministerio@vm.fi
www.finansministeriet.fi
FO-nummer 0245439-9

Esityksessä todetaan, että Sallatunturin alueen hoitoon ja ylläpitoon on vuosittain käytetty noin 130 000 euroa. Tavoitteena on pitää hoito- ja ylläpitokustannukset ennallaan ohjaamalla palveluiden kunnostamiseen ja uudistamiseen esitettyjä määrärahoja tarkoituksenmukaisesti ja keskittämällä yleisöpalveluita. Osasta olemassa olevia palvelurakenteita voidaan luopua ja uusissa rakenteissa pyritään käyttämään materiaaleja, jotka takaavat rakenteille mahdollisimman pitkän elinkaaren. Valtiovarainministeriö pitää tärkeänä sitä, etteivät jatkuvaluonteiset kustannukset merkittävästi kasvaisi nykyisestä. Valtiontalouden ja kansallispuistoverkoston kestävyyden vuoksi sekä muiden luonnonsuojelun edistämistoimenpiteiden mahdollistamiseksi on tärkeää, ettei kertaluonteisilla lisämäärärahoilla sitouduta pysyviin lisäkustannuksiin. Siksi ylläpitokustannusten maltillisuuteen on tarpeen kiinnittää huomiota.

Budjettineuvos Armi Liinamaa
valtiovarainministeriö,
budjettiosasto